

Ling

Karia

Vol. XX / 2025 / Nr 1 (39)

Zarząd koła językoznawców studentów Uniwersytetu Petersburskiego, od lewej:
Ludmiła Aleksandrowna Lewina, Max Vasmer (przewodniczący),
Iosif Abgarowicz Orbeli (wiceprzewodniczący), Cezaria Baudouin de Courtenay (sekretarz),
Kazimieras Būga, Petersburg 1908 r.
Archiwum prywatne Marty Ehrenkreutz-Jasińskiej

LingVaria

LingVaria

PÓŁROCZNIK WYDZIAŁU POLONISTYKI
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ROK XX (2025), NR 1 (39)

Rada Naukowa

prof. Jolanta ANTAS (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Alexander BIERICH (Universität Trier), prof. Irena BOGOCZOVÁ (Ostravská univerzita), prof. Jan FELLERER (University of Oxford), проф. Євгенія А. Карпіловська (Національна академія наук України, Київ), prof. Krystyna KLESZCZOWA (Uniwersytet Śląski, Katowice), prof. Halina KUREK (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Janina LABOCHA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Koji MORITA (Tokyo University of Foreign Studies, Section of Polish Studies, Tokyo), dr hab. Mirosława MYSAWKA, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Anna PAJDEZIŃSKA (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin), prof. Renata PRZYBYLSKA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Kazimierz SIKORA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Harry WALTER (Universität Greifswald)

Redakcja

prof. dr hab. Maciej RAK (redaktor naczelny),
dr hab. Kinga TUTAK, prof. UJ,
dr Tomasz KURDYŁA (sekretarz redakcji),
dr Anna CZELAKOWSKA

Adres redakcji

„LingVaria”

Wydział Polonistyki UJ, ul. Gołębia 20, 31-007 Kraków, pok. 25
e-mail: lingvaria@uj.edu.pl
www.lingvaria.polonistyka.uj.edu.pl
journals.akademicka.pl/lv

ISSN 1896-2122 (druk), ISSN 2392-1226 (on-line, pdf)

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wersja elektroniczna
© Copyright by the Jagiellonian University and individual authors

Wydawca:

Księgarnia Akademicka Sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
e-mail: journals@akademicka.pl
<https://akademicka.pl>

Księgarnia Akademicka prowadzi sprzedaż i prenumeratę „LingVariów”

Publikacja dofinansowana przez Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

Redakcja: Anna SMUTKIEWICZ

Korekta: Piotr ŁOZOWSKI

Skład i łamanie: Małgorzata MANTERYS-RACHWAŁ

Opracowanie graficzne okładki: Lesław SŁAWIŃSKI

Tłumaczenie streszczeń na ang.: Laura BIGAJ

SPIS TREŚCI

Maciej RAK: Od redaktora naczelnego	7
---	---

Zagadnienia ogólne

Celina HELIASZ-NOWOSIELSKA: Teoria działań komunikacyjnych o podstawach metapragmatycznych. Model percepcyjny	11
Jakub PSTRĄG: O (meta)retorycznej świadomości w przestrzeni medialnej	25
Mateusz RYBARSKI: O różnicy między wielordzennymi złoženiami dwuczłonowymi i wieloczłonowymi.	41

Polszczyzna współczesna

Iwona KOSEK: Jednostka czy właściwość tekstu? O pewnych układach z przymiotnikiem <i>inny</i>	51
Jolanta IGNATOWICZ-SKOWROŃSKA: Pochodzenie i przeobrażenia formalno- -semantyczne zwrotu <i>być, znaleźć się w kropce</i> w polszczyźnie	61
Bernadetta CIESEK-ŚLIZOWSKA, Wioletta WILCZEK: Środki wartościująco- -emotywnie pod adresem współobywateli w dyskursie sceptyków wobec szczepień przeciw COVID-19	75
Ewa BIAŁEK: Koncept <i>polskość</i> w dyskursie dyplomatycznym	89

Polszczyzna historyczna

Krzysztof WAŚKOWSKI: Grzeczność językowa w listach Katarzyny Smreczyńskiej do syna Władysława Orkana	105
---	-----

Dialektologia

Włodzimierz WYSOCZAŃSKI: Obmowa, obmawianie, oczernianie w polskich gwarach	121
--	-----

Etnolingwistyka

- Barbara BATKO-TOKARZ: O warzywnych określeniach ludzi głupich i zachowujących się niekulturalnie. Przyczynek do językowo-kulturowego obrazu warzyw w polszczyźnie 141
- Lidiia NEPOP-AIDACHYCH: Werbalne przejawy wzajemnego oddziaływania florystycznego i animalistycznego kodów konceptualnych w języku polskim. 157

Onomastyka

- Krzysztof JASKUŁA: Phonotactics of Polish toponyms – consonant sequences.. 171
- Joanna KUBASZCZYK: Factors affecting the Translation of Toponyms. 189

Etymologia

- Adam FAŁOWSKI: Z etymologii polskiej: *baka, baki* 217

Debiuty

- Simone PASTERNAK: Wykładniki stylu popularnonaukowego w *Zielniku* Szymona Syreńskiego. Zarys problematyki 227
- Alina YODLOWSKA: Eksplikacja znaku percepcyjnego zapachu w świadomości użytkowników języka polskiego oraz w definicjach słownikowych (na materiale eksperymentu psycholingwistycznego) 239